

breitung der hochborealen Arten in Skandinavien wichtig ist. Bewohner der Moorgebiete sind auch *Emberiza rustica*, *Anser fabalis* und *Lagopus lagopus*. Was den Waldammer betrifft, sind auch die ausbreitungsökologischen Faktoren zu berücksichtigen da die Art ja bekanntlich zu den jüngsten Elementen in der Fauna Fennoskandias gehört.

**Litteratur.** CAJANDER, A. K., 1913, Studien über die Moore Finnlands. Acta Forest. Fenn. 2. — 1916, Metsänhoidon perusteet I. Porvoo. — 1921, Zur Frage der gegenseitigen Beziehungen zwischen Klima, Boden und Vegetation. Acta Forest. Fenn. 21 — 1923, Über die Verteilung des fruchtbaren Bodens und über den Einfluss dieser Verteilung auf die wirtschaftlichen Verhältnisse im Lande. Acta Forest. Fenn. 25. — 1927, Wesen und Bedeutung der Waldtypen. Arbeiten der forstl. Abt. der landwirtsch. Fakultät der Univ. Dorpat 10. — CAJANDER, A. K., und ILVESSALO, Y., Über Waldtypen II. Acta Forest. Fenn. 20. — CAJANDER, O., 1932, Über das Vorkommen der Waldammer, *Emberiza rustica* Pall., während der Nistzeit in dem Seengebiet von Kokemäenjoki. Ornis Fennica 9. — EKMAN, S., 1922, Djurvärldens utbredningshistoria på Skandinaviska halvön. Stockholm. — HESSE, R., 1924, Tiergeographie auf ökologischer Grundlage. Jena. — HILDÉN, I., 1916, Erään lehtometsän linnusto. Luonnon Ystävä 20. — 1921, Über die Vogelfauna verschiedener Waldtypen. Acta Soc. F. Fl. Fenn. 48. — ILVESSALO, Y., 1930, Suomen metsät viljavuusalueittain kuvattuina (Ref: The Forest of Suomi [Finland] described by areas of fertility). Comm. ex Inst. Quast. Forest. Finl. ed. 15. — LINKOLA, K., 1922, Zur Kenntnis der Verteilung der landwirtschaftlichen Siedlungen auf die Böden verschiedener Waldtypen in Finnland. Acta Forest. Fenn. 22. — LUKKALA, O. J., 1919., Tutkimuksia viljavan maa-alan jakautumisesta etenkin Savossa ja Karjalassa. Acta Forest. Fenn. 9. — PALMGREN, P., 1930, Quantitative Untersuchungen über die Vogelfauna in den Wäldern Südfinnlands mit besonderer Berücksichtigung Ålands. Acta Zool. Fenn. 7. — SAURAMO, M., 1928, Jääkaudesta nykyaikaan. Porvoo. — SCHULMAN, Hj., 1882, Ornitologiska iakttagelser under en resa i Östra Karelen sommaren 1880. Meddel. Soc. F. Fl. Fenn. 9. — SCHNURRE, O., 1921, Die Vögel der deutschen Kulturlandschaft. Stuttgart. — SUNDSTROM, K. E., 1927, Ökologisch-geographische Studien über die Vogelfauna der Gegend von Ekenäs. Acta Zool. Fenn. 3. — Suomen Kartasto 1925. Helsinki. — TALLGREN, A. M., 1931, Suomen Muinaisuus. Porvoo.

## Petsamon Heinäsaarten lintuluettelon täydennys.

EINARI MERIKALLIO.

Kesänä 1921, 1922 ja 1923 Heinäsaarille tekemieni tutkimusmatkojen perusteella sekä samalla huomioonottaen muutamat varhaisemmat tiedonannot, laati allekirjoittanut Heinäsaarten lintuluette-

lon, joka on julaistuna *Ornis Fennicassa* (1924, siv. 2—7). Luettelo käsitti 63 lajia, joista 34 oli saarella pesinyt. Heinäsaarten mielenkiinto Suomen lintutieteilijäin keskuudessa on edelleenkin säilynyt ja matkoja on saarelle tehty. Onpa saarella käynyt ulkolaisiakin tiedemiehiä, jotka ovat käynnistään julkaisseet selostuksia. Kun Heinäsaaret edelleenkin ovat erittäin mielenkiintoinen ja erikoinen lintupaikka, olen katsonut olevan syytä täydentää Heinäsaarten lintuluetteloa.

*Acrocephalus schoenobaenus* (L.). — 2. VII. 30 oleskeli laulava yksilö pajupensaikossa Peurajärven länsipuolella; 7 p:nä samaa kuuta kuulin taas laulua Peurajärven itäpuolella. Myös v. 1933 esiintyi laji Isolla-Heinäsaarella. 13 ja 14. VI. 33 kuulin näet jälleen tämän lajin laulua pajukosta kämpästä itään päin. Prof. Kivirikon y. m. mukaan oli täällä kuun puolivälin jälkeenkin kuulunut laulua eri tahoilta, josta päättäen laulajia saattoi olla useampia.

*Alauda a. arvensis* L.<sup>1</sup> — 3. VI. 31 löysin Peurajärven pohjoispuolelta pesän, jossa oli 5 tuoretta munaa. Pesämätäs pesineen ja munineen on allekirjoittaneella. Useina päivinä kuului vajanaista laulua. Lintu teki hyvin aran vaikutuksen.

*Motacilla flava (thunbergi)* Billberg?. — 3. VI. 31 lensi keltavästä-räkki äännellen saaren yli.

*Carduelis linaria holboelli* (Boehm) on *Carduelis l. linaria'n* (L.), ohella tavattu. 29. VI. 21 tapasin ed. mainitun lajin.

*Carduelis hornemanni exilipes* (Coues). — Kesällä 1931 asusti useita pareja. 7. VI. 31 löytyi pienestä pajupensasryhmästä pesä, vajan metrin korkeudelta maasta. Pesässä oli 5 hyvin haudottua munaa. Myös kesällä 1933 näyttäytyi laji.

*Riparia r. riparia* (L.). — 28. VI. 28 lenteli törmäpääsky Peurajärvellä.

*Hirundo r. rustica* L. — 11. VI. 31 näki preparaattorinani toimiva hra A. Hellemaa kaksi eri kertaa yhden yksilön.

*Falco columbarius aesalon* Tunstall. — 11. VI. 28 kierteli koiras-yksilö Isolla-Heinäsaarella.

*Falco t. tinnunculus* L. — 13. VIII. 28 ammuin koiraksen, joka kihujen hätyyttämänä tunkeutui kämpän vintille.

*Falco r. rusticolus* L. — 13. VIII. 28 metsästeli kihujen ahdistamana, näht. nuori yksilö, Isolla-Heinäsaarella.

*Buteo l. lagopus* (Brünnich). — Loppukesällä 1928 tapasin piekan kolme kertaa: 18. VII. löytyi kuollut yksilö rantareunalta, 14. VIII. lensi 1 ex. korkealta saaren yli suuntaan O ja seuraavana päivänä lentäen juuri päinvastaiseen suuntaan. 10. VI. 31 saapui Heinäsaarelle piekana, jonka lokit pakottivat laskeutumaan länsiharjulle.

<sup>1</sup> Kirjoituksessa käytettyyn trinääriseen nimistöön on suhtauduttava varovasti, sillä ei läheskään kaikissa tapauksissa ole alalaji todettu.

*Strix nebulosa lapponica* Thunberg. — 2. VII. 28 näki prepar. A. Hellemaa tämän lajin lentävän suuntaan SO.

*Lagopus l. lagopus* (L.) eli *L. l. mutus* (Montin). — 5. VI. 31 löysin ulostuskasan, joka osoitti jomman kumman ed. mainituista lajeista vierailleen saarella.

*Charadrius apricarius albifrons* Brehm. — Tätä lajia olen useita kertoja tavannut lyhemmillä tai pitemmällä vierailuilla (esim. 4.—6. VI. 28).

*Charadrius morinellus* L. — 6. VI. 31 näin ensin 1 yksilön lentävän ja myöhemmin 3 yksilöä maassa. Myös 12. VI. 33 lensi tämä laji ännellen saaren yli.

*Squatarola s. squatarola* (L.). — 13. VIII. 28 näin tämän lajin. Kesäk. 1933 ampui prof. K. E. Kivirikko yhden.

*Calidris minuta* (Leisler). — Elok. 1928 esiintyi tämä laji muutto-aikaan runsaslukuisesti. Kesälle 1933 jäi Isolle Heinäsaarelle muutamia pareja (noin 6) pesimään. 5 ja 14 päivän välisenä aikana kesäkuuta, jolloin allekirjoittanut oleskeli saarella, oleskelivat linnut parittain tai pienin parvin keskellä saarta olevien lampien liejuranhoilla, siirtyen viime päivinä kauemmas rannasta, kuten näytti, pesäpaikoille. 20 p:nä kesäk. löysi johtaja V. Valli Peurajärven pohjoispuolelta pesän, jossa oli 3 munaa ja johon seuraavana päivänä ilmaantui neljäs.

*Calidris c. canutus* (L.). — 19. ja 20. VIII. 22 esiintyi tämä laji I. Forsiuksen mukaan yksitellen tai parittain Isolla-Heinäsaarella. 4 ex. ammuttiin. Kesäkuussa 1933 tapasi prof. Kivirikko parven, jossa oli yli 10 ex. 1 koiras ammuttiin.

*Calidris testacea* (Pallas). — 19. ja 20. VII. 28 näin tämän lajin suosirriäisten seurassa. Kesäk. 1933 ampui prof. Kivirikko 1 yksilön.

*Tringa nebularia* (Gunnerus). — 9.—10. VI. 28 tapasin yhden yksilön.

*Tringa erythropus* (Pallas). — Kesällä 1928 esiintyi tämä laji runsaasti Heinäsaarella: 9.—10. VI. 28 näyttäytyi se, edelleen 24. VII. ja sen jälkeen päivittäin elok. 15 päivään saakka, jolloin poistuini saarelta.

*Numenius a. arquata* (L.). — 12. VI. 31 lenteli 1 ex. äännellen.

*Capella g. gallinago* (L.). — 3. VI. 28 kuului kitkutusääntä ja 14. VIII. 28 nousi 1 ex. edestäni lentoon.

*Anser f. fabalis* (Latham). — Kilju- ja harmaahanhen ohella vieraillee tämäkin laji saarella (3. VI. 31 4 ex. y. m).

*Spatula clypeata* (L.). — 4. VI. 28 nousi edestäni n. s. kotilammelta 2 koirasta lentoon.

*Bucephala c. clangula* (L.). — 8. VII. 30 vieraili keskilammessa 2 telkkää (kesäpukuisia ♂♂?).

*Larus leucopterus* Vieillot. — Kesäkuun alussa 1933 löysin Peurajärven luota tämän lajin jätteet.

*Stercorarius longicaudus* Vieillot. — Noin 10. VI. 33 tapasin tämän lajin.

*Stercorarius s. skuu* (Brünnich). — Prof. Kivirikon mukaan näkyi laji Isolla-Heinäsaarella puolivälissä kesäk. 1933.

Heinäsaarten lintujen lajimäärä on siis kohonnut 29 uudella lajilla eli 63:sta 92:een. Ne ovat osaksi pohjoisia Jäämeren rantoja muuttomatkoillaan seurailevia lajeja, osaksi Petsamon mantereelta saapuneita vierailijoita ja osaksi eteläisiä, ehkä harhateille joutuneita yksilöitä.

Zusammenfassung<sup>1</sup>: Ergänzung zum Verzeichnis der auf den Heinäsaari-Inseln, Petsamo, beobachteten Vögel. Seitdem der Verf. in seinem Verzeichnis „Petsamon Heinäsaarten lintuluettelo“ (Ornis Fennica 1: 2—7) 65 beobachtete Arten, davon 34 nistende, feststellen konnte, sind die oben verzeichneten 29 Arten neu beobachtet worden. Nistend wurden angetroffen: *Alauda a. arvensis* L., 3. VI. 31 Nest mit 5 Eiern; *Carduelis hornemanni exilipes* (Coues), 7. VI. 31 Nest mit 5 Eiern; mehrere Paare nisteten; *Calidris minuta* (Leisler), 20. VI. 33 Nest mit 3 Eiern, am folgenden Tage war das Gelege vollzählig (Dir. V. Valli).

## Pieniä tietoja. — Meddelanden.

En iakttagelse om svarthakedoppingen, *Podiceps auritus* (L.). Sommaren 1933 häckade ett par av svarthakedoppingen i ett litet träsk, Hirvilampi, ett par kilometer söder om Parola läger.

Sin vana trogna hade kråkorna beskattat boet så att endast ett ägg återstod, vilket ruvades ut. Föräldrarna måste emellertid ha ansett att endast en unge var ett alltför klen resultat, så att en ny kull på 5 ägg lades. Nu kunde man under en kortare tid få se den egendomliga synen av doppingen ruvande sina ägg i boet med en unge på ryggen. Honan var så litet skygg, att man kunde komma boet på 2 meters avstånd innan den gav sig iväg. Senare höll sig ungen i vattnet i närheten av boet, där den matades av föräldrarna, ofta med småfisk.

Då den andra kullen i medlet av juli kläcktes, höll sig den nu ganska stora ungen från första kullen mestadels i sällskap med en kull gräsänder i samma träsk. Den ansåg sig dock höra till doppingfamiljen ty jag såg den ofta hjälpa sina föräldrar med att mata de yngre syskonen.

Då det torde vara ovanligt att en ny kull lägges om från den första kullen åtminstone en unge blir kläckt, förtjänar måhända ovannämnda iakttagelse att uppmärksammas.

G. Hartman.

Bofynd av *Muscicapa p. parva* Bechst. i Borgå socken. Under en excursion tillsammans med lyceisten H. SUOMALAINEN konstaterades den 24. VI. 33 ett häckande par i de obebyggda skogstrakterna där Seitlax, Vå-lax o. Pirlax byars marker stöta ihop, ca 10 km SE om Borgå stad.

<sup>1</sup> Von der Redaktion.